

Asia: VN/9996/2019

FOSSIILITTOMAN LIIKENTEN TIEKARTTA - LUONNOS VALTIONEUVOSTON PERIAATEPÄÄTÖKSEKSI KOTIMAAN LIIKENTEN KASVIHUONEKAASUPÄÄSTÖJEN VÄHENTÄMISESTÄ

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Ilmastofoorumi ry. kiittää mahdollisuudesta lausunnon antamiseen "Fossiilittoman liikenteen tiekartta" luonnoksesta VN/9996/2019

Vastaamme lausunnolla erityisesti luonnoksen terminologiaan liittyvistä ongelmista luonnontieteen näkökulmasta tarkasteltuna, ja ehdotamme korjaavia muutoksia.

1. "Hallitusohjelman mukaan Suomi on hiilineutraali vuonna 2035. Kotimaan liikenteen kasvihuonekaasupäästöt tulee hallitusohjelman mukaan vähintään puolittaa vuoteen 2030 mennessä, ja pitkällä aikavälillä liikenteen päästöjen vähentämisen tulee vastata Suomen hiilineutraaliustavoitetta."

- Suomi on tällä hetkellä noin 60 MtCO₂ hiilinielu (EU, Copernicus satelliittitulos), joten nykymuodossaan luonnoksen teksti edellyttäisi tavoitteen asettamisen joko hiilinielujemme puolittamiseksi, tai hiilidioksidin tuotantomme tuplaamiseksi, tai näiden sopivaksi yhdistelmäksi, joka ei ilmeisesti ole luonnoksen tarkoitus. Ehdotamme korjaukseksi lainatun osion poistamista kokonaan.

2. "liikenne muutetaan nollapäästöiseksi viimeistään vuoteen 2045 mennessä"

- Liikenne ei ole koskaan nollapäästöistä, ja asetettu tavoiteaika on epärealistinen koko liikennekannan vaihtamiseksi. Ehdotamme korjaukseksi "liikenne muutetaan vähäpäästöisemmäksi mahdollisimman nopeasti".

3. "päästöt"

- Luonnos ei nyky muodossaan erittele, minkälaisista päästöistä on kyse. Termi tulisi määritellä luonnoksen alussa siten, että se erittelee toimenpiteiden / tavoitteiden kohteiksi valitut liikenteen päästöt. Liikennevälineet tuottavat palamisprosessissa mm. vettä, hiilidioksidia, ja mahdollisia polttoaineessa olevia epäpuhtauksia. Merkittävin haittavaikutteisten epäpuhtauksien lähde on laiva- ja lentoliikenne. Vesi ja hiilidioksidi taas eivät ole haitalliseksi luokiteltavia päästöjä. Ehdotamme siis lisättäväksi luonnoksen alkuun osion, joka erittelee tavoitteelle olennaisimmat päästöt.

4. "- liikenteen tulee vastata Suomen tavoitteeseen hiilineutraaliudesta 2035."

- vrt. lausuntomme kohta 1.

5. Skenaariotarkasteluissa on arvioitu, että liikenteen tulisi olla hiilineutraalia 2045 mennessä. "

- Skenaariotarkastelu perustuu ilmastomallinnukseen, josta tehdyn attribuutiotutkimuksen (ihmisosuuden määrittämisen) pohjaoletuksena on, että ilmastomallit toistavat kaikki vasteet oikein. Tämä olisikin luotettavan attribuution edellytys. Valitettavasti ilmastomallit eivät ole tässä suhteessa toimineet oikein, vaan ovat aliarvioineet noin 8-9 W/m² merien lämmönsiirron kasvusta ilmakehään peräti 7-8 W/m², jättäen tuloksiin 1 W/m² joka vastaa suuruudeltaan ainoastaan arvioitua muutosta kasvihuoneilmiössä. Olennainen kysymys onkin, kuinka paljon lämmönsiirrossa tapahtunut muutos vaikutti kasvihuoneilmiön muutokseen, ja ennen tämän selvittämistä, luonnoksessa mainittu skenaariotarkastelu ei siis anna luotettavia tuloksia. Siten tavoitetta ei tule asettaa luonnoksessa skenaariotarkasteluun ollenkaan. Ehdotamme korjaukseksi osion poistoa, ja sen sijaan uuden tutkimuksen jossa ilmastomallinnuksen ongelmat tuodaan esiin päättäjille, lisäämistä. Erityisesti <https://journals.ametsoc.org/view/journals/clim/31/17/jcli-d-17-0713.1.xml>

6. Lausuntomme luonnoksesta kokonaisuutena

- Virheiden lukumäärän ja laadun vuoksi, laittaisin harkintaan luonnoksen kirjoittamisen alusta saakka uudestaan, luonnontieteellinen terminologia, Suomen tämänhetkinen hiilinieluna toimiminen, ja ilmastomallien epävarmuus paremmin huomioiden. Päättäjien tulee saada sellainen tiekartta joka ohjaa parempiin ratkaisuihin liikenteen päästöissä, nyky muodossaan luonnos ohjaa resursseja väärin päästökohteisiin liian nopealla aikataululla, jälkimmäisen ollessa merkittävä mahdollisten kiireessä tehtyjen virhepäätösten edesauttaja.

Ruoho Simo

Ilmastofoorumi ry. - Ilmastofoorumi ry.:n puheenjohtajana toimii opettaja

Simo Ruoho

